

SAMEN KERKEN

Eenheid in verscheidenheid

Na de ramp met de vlucht MH17 van Malaysia Airlines zijn Nederlanders weer even één. Het is een eenheid in verscheidenheid, maar toch. We zijn één in onze rouw, in onze verslagenheid, in onze verbijstering dat zó iets mogelijk is. We zijn één in ons medeleven met de familie, vrienden en bekenden van de slachtoffers.

En... bij dit soort rampen hebben we doorgaans ook geen moeite met de godsdienstigheid en/of spiritualiteit van mensen. Op de tv hoorde ik een vrouw -die eenzelfde vlucht op de dag ná de ramp had geboekt- tegen een journalist zeggen dat je maar veel moet bidden en het verder over laten aan Gods wil. Onder gewone omstandigheden willen mensen daar nog wel eens -vaak in negatieve zin- op reageren. Na een ramp als deze lijkt voor veel mensen niets meer onmogelijk, zelfs niet een goddelijk ingrijpen.

Ook de Russische president Poetin was te zien in gezelschap van de top van de Russisch-Orthodoxe kerk en sprak daar over vrede. Nee, voor God is niets onmogelijk, zeker niet in tijden van rampen. Toch bekruipt mij altijd een wat ongemakkelijk gevoel als politici zich omringen met geestelijkheid, van welke godsdienst dan ook. Welke legitimatie hebben ze nodig? Wat hebben ze te verbergen achter die soms wat erg plotselinge vroomheid? De tijd zal het leren.

De bevolking van Nederland staat als een eenheid achter de nabestaanden van de omgekomenen van de ramp. Mensen van diverse pluimage, achtergrond, opleiding en maatschappelijke status. Gelovigen van elke denkbare signatuur, humanisten, agnosten, ietsisten en nietsisten, zoekers en zij die het licht gezien hebben.

Niemand van ons heeft een antwoord op de waaromvraag. Niemand weet de juiste woorden van troost te vinden (die zijn er ook niet, denk ik). Ieder worstelt met tegenstrijdige gevoelens van verbijstering, ongeloof, onmacht, verdriet, verslagenheid, woede, haat.

Om aan die gevoelens uiting te geven zijn er de condoleanceregisters, de herdenkingsbijeenkomsten, gebedsdiensten, maar ook even dat praatje met buurman of buurvrouw over hoe vreselijk dit alles is kan helpen om deze ramp een plek te geven in ons leven. Ook alle warme en oprechte blijken van meeleven uit het buitenland helpen daarbij.

Ik merk aan mijn eigen reacties dat dit toch anders voelt dan een ongeval door een technisch mankement of door een menselijke fout. Dit is een doelbewuste aanval geweest. En hoewel misschien bedoeld voor een Oekraïens legervliegtuig, blijft het een aanval op mensen. Een oorlogshandeling waarvan bijna driehonderd mensen die niets met het conflict te maken hadden het slachtoffer zijn geworden en hun familie, vrienden en bekenden mét hen.

De klap zal nog lang nadenderen in onze samenleving. Laten we maar proberen om in al onze verscheidenheid de eenheid van nu wat te bewaren. Al was het maar ter nagedachtenis aan de 193 omgekomenen.

ds. Carla Borgers
Doopsgezinde Gemeenten in Twente